

ЛЕТОПИС

ОШ “КОСТА ЂУКИЋ”

2013/2014

КУЛТУРНОИСТОРИЈСКИ СПОМЕНИЦИ У НАШЕМ КРАЈУ

Наша школа „Коста Ђукић“, смештена је у шумовитом окружењу подно Космаја у насељу Селтерс бања, удаљеном од Младеновца 1,2км на надморској висини од 136м. Школа је основана 1968. год. И, поред матичне школе, обухвата територију још пет села у окружењу у којимасе налазе издвојена одељења. Културноисторијско наслеђе нашег краја је веома богато и остаци прошлости датирају из најранијих времена људске цивилизације.

СЕЛТЕРС БАЊА

Традиција бањског лечења се темељи на термоминералној води са локалитета Селтерс, која је откривена 1893. на дубини од 269м, температуре 31,5 степени. Име Селтерс потиче из 1903. када је, на сајму у Лондону, по хемијском саставу вода наше бање упоређена са водама немачке бање истог имена. Лековита вода бање се користи за лечење реуматских обољења, обољења крвних судова и респираторних органа.

КОСМАЈ

Шумске долине Космаја вековима крију тајне Свете горе деспота Стефана Лазаревића, који је на питомој планини створио последње уточиште за православне монахе, учене људе и уметнике. Ратник, државник, витез Реда змаја, песник и мецена је од Србије створио земљу мира, у којој су цветале духовност, наука, уметност, захваљујући ученим монасима са истока, који су у Србији, тачније Космајској Светој гори нашли уточиште пред турском најездом.

Иначе, Космај је познат и из ранијих времена, космајски рудници су снабдевали Римско царство сребром и оловом, а по неким изворима и сам цар Диоклецијан (284-305) боравио је на Космају. За време краља Драгутина (1276-1282) и деспота Стефана, када је Београд био центар оновремених држава, Космај је имао важно место у њиховим животима, о чему сведоче сакрални објекти из 13, 14. и 15 века. Народ овог краја је имао важну улогу и у Првом српском устанку (1804-1813), у селу Дрлупа је вођена једна од првих битака устанка између војвода Карађорђа и озлоглашеног дахије Аганлије. Други човек устанка, Јанко Катић, такође потиче из овог краја. Космај је био и важна линија одбране у Првом светском рату, током 1914. у оквиру Колубарске битке. А, током Другог светског рата (1941-1945), овде је формиран и борио се Космајско-посавски партизански одред.

Споменик подигнут 1971. страдалим борцима у Другом светском рату знак је распознавања Космаја. Са стубовима високим више од 10 метара у виду расцветала руже симболизује слободарску искру, а између стубова на тлу је кружни постамент који симболизује буктињу – вечни пламен.

Стефан Лазаревић (1377-1427) био је син кнеза Лазара и кнегиње Милице Хребељановић. Како је Србија постала турски вазал након Косовске битке, Стефан је, испуњавајући обавезе према Турцима, учествовао у бици код Ангоре 1402, против Монгола. Након битке и турског пораза Стефан је, на свом путу ка домовини, од византијског цара у Цариграду добио највише достојанство после царског, титулу деспота и постаје самостални владар. Недуго затим, од угарског краља, храбри српски витез, прихватајући двоструко вазалство, добија поседе у Угарској, Мачву и Београд. Београд постаје престоница Србије, и центар трговине, занатства, дипломатије, уметности и књижевности, а на Космају деспот проводи време у својим летњим резиденцијама, одакле води државничке послове, али и одлази у лов.

Деспотове задужбине, манастири Кастаљан, Тресије и Павловац са црквом у Великој Иванчи, стављају врх Космаја под заштиту Светог крста. Неколико села у нашем крају добило је имена по догађајима из последњег дана деспотовог живота: деспота ухвати грозница и он се затресе (Тресије), пажеви потрчаше по помоћ, али јавише да нема ниједне куће (Неменикуће), деспот убрза корак (Кораћица), већ изнемогао испружи се слугама на руке (Пружатовац), а затим је стао, али не својом вољом, него зато што је издахнуо (Стојник).

КАСТАЉАН

Манастир Кастаљан се налази на падинама Космаја, у селу Неменикуће, и посвећен је Светом Ђорђу. Подигнут је вероватно у 13. веку на темељима римског каструма из 2. или 3. века. Манастир је саграђен у време краља Драгутина, о чему сведочи црква која припада рашкој архитектонској школи. Обновљен је у време деспота Стефана у 15. веку, који јој је додао куполу. Кастаљан је порушен крајем 17. века. Откопавање манастира је обављено крајем шездесетих и почетком седамдесетих година 20. века, и том приликом је пронађена часна трпеза са урезаним ликом јелена и делови фресака, што сведочи да је манастир био живописан. Црква је димензија 12.5 x 6м, а читав комплекс чине још и трпезарија и конак. У трпезарији је пронађена надгробна плоча из 1333, што сведочи о старости здања. У близини манастира, током Првог светског рата, отпочео је одлучујући контранапад у Колубарској бици 1914. Данас је комплекс у рушевинама и чека обнову.

ПАВЛОВАЦ

Манастир Павловац је подигао деспот Стефан Лазаревић подно Космаја у селу Кораћица, почетком 15 века. Непосредна близина Павловачког потока одредила је име овој светињи, а посвећен је Светом Николи. Павловац је подигнут као летња резиденција деспота Стефана, па је његовој изградњи и распореду грађевина посвећена посебна пажња. Неимари су били ученици чувеног Рада Боровића, дворског архитекте кнеза Лазара, а саграђен је у стилу моравске школе. Комплекс се састоји од цркве, конака и летњиковца. Да је деспот Стефан у манастиру обављао државне послове, сведочи писмо Дубровачкој републици у коме се помиње манастир. Писмо се чува у архиви Дубровника, а његова копија у манастиру Павловац. Манастир је био центар српске средњовековне духовности, писмености и културе. Превођене су књиге и организована обука, описмењавање и школовање, не само монаха и свештенства него и верника из околине. Једну од последњих литургија служио је патријарх Арсеније III Чарнојевић 1690. пред полазак у Велику сеобу. Старешина манастира и братство нису хтели да га напусте, па су их Турци након великог мучења побили, однели звона, а манастир и конаке срушили и попалили. Један део моштију ових мученика се налази испод капеле где је вршена служба до обнове цркве, а други део поред темеља цркве. Манастир је био у рушевинама, покривен земљом и каменом, зарастао у коров, скоро три века. Обнова је почела 1967. Док су 1973. откопани деспотов конак и три монашка гроба, Манастир је обновљен 1990. и налази се на листи културних добара од великог значаја наше државе.

ТРЕСИЈЕ

Манастир Тресије, чија је црква посвећена Светим архангелима Михаилу и Гаврилу, саграђен је крајем 13. века у време владавине краља Драгутина. Светињу је, почетком 15. века, обновио деспот Стефан Лазаревић. Име манастира потиче од имена потока Трес, који протиче поред цркве, али постоји и веровање да је кнегиња Милица, мајка деспота Стефана, која је дошла да посети новосаграђени манастир „задрхтала“ (стресла се) од лепоте предела и духовног здања које је њен син подигао. Први пут се помиње у 16. веку у турским изворима под именом Трес у коме живи 12 монаха. Манастир је више пута рушен и паљен. Први пут је разрушен крајем 17. века, а монаси су са драгоценостима нашли уточиште у фрушкогорским манастирима. У манастиру је радила преписивачка школа, а једна од ретких сачуваних драгоцености је Псалтир, који је најпре доспео у Хопово, а одатлеу Хиландар, где се и данас налази. Прва обнова манастира по доласку Турака је била 1709, када га је обновило братство манастира Раковица. Ново страдање се десило због учешћа Срба космајског краја, предвођених Јанком Катићем, у Првом српском устанку. Нову обнову је пекинуо Други светски рат, да би се након њега поново кренуло у изградњу. Нови конак је започет 1991, а камен темељац је донет са Свете Горе.

ВЕЛИКА ИВАНЧА

У атару села Велика Иванча налази се локалитет Манастир, са остацима цркве или манастира који потичу из прве половине 15 века. Светиња је можда била посвећена Светом Јовану, па је по патрону храма и село добило име. Не зна се поуздано време градње, али с обзиром да одликама своје архитектуре подсећа на Тресије и Кастаљан, врло је вероватно да потиче с почетка 15. века. Података о манастиру готово и да нема, а по предању, монаси су са доласком Турака побегли на Фрушку Гору.

На локалитету Нерезине у истом селу откривена је касноримска некропола.

Из овог села потиче и песник Милорад Пертовић Сељанчица (1875-1921), учесник Балканских и Првог светског рата и аутор чувене песме „Играле се делије, напред земље Србије“.

ЈАБЛАНИЦА

У Међулужју, на локалитету Јабланица, постоје трагови насеља из неолитског периода 3800-3200.г.п.н.е. (млађе камено доба), као и за период бакарног, бронзаног и гвозденог доба. Прва насеља која припадају винчанској култури откривена су 1900.

МАРКОВАЦ

Деспот Стрфан Лазаревић је умро 19. јула 1427. у Црквинама, засеоку села Марковац. На месту где је издахнуо, његов пратилац, Ђураћ Зубровић, поставио је камен обелиск висок 186цм, на коме је читљив текст из 1427. који је саставио Ђураћев брат, поп Влкша Зубровић. Спомен обележје се налази у хладу липа код садашње цркве посвећене Светом пророку Илији. Обелиск је јединствен примерак до данас сачуван на Балкану и проглашен је за културно добро од изузетног значаја.

ПРИРЕДБА ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ЖЕНА

Поводом празника Осмог марта, одржана је приредба у Основној школи „Коста Ђукић“ у издвојеном одељењу у Кораћици. Приредба је реализована 7.03.2014.године.

Реализатори приредбе су биле учитељице Драгана Степановић и Радмила Грубишић и васпитачица Дијана Јаковљевић.

Пред најдражом публиком, ученици су својим најближима кроз песму и игру послали поруку љубави и пажње.

ПРОГРАМ ПРИРЕДБЕ:

1. Хорска песма
2. Предшколци рецитују
3. Хорска песма
4. Ученици 1, 2. и 3. разреда рецитују
5. Драмски текст (ученици 2. разреда)
6. Ученици 4. разреда рецитују
7. Драмски текст (ученици 4. разреда)
8. Хорска песма

Након одржане приредбе, ученици су својим мамама и бакама уручили поклоне које су направиле на часовима ликовне културе.

Публика је уживала у програму, а највећи аплауз побрала су чланови драмске секције.

Аутор: Драгана Степановић

ПОСЕТА УЧЕНИКА 4. РАЗРЕДА ПРЕДУЗЕЋУ А.Д. „Маковица“

Манифестација „Дани европске баштине“ одржава се сваке године у преко педесет европских земаља, а једна од њих је и Србија. У оквиру ове манифестације, туристичка организација Младеновца организовала је за ученике нижих разреда основних школа посету предузећу „Маковица“ А.Д, једном од предузећа са најдужом традицијом рада и постојања у малденовачкој општини.

Ученици 4. разреда наше школе били су у могућности да се прошетају просторијама предузећа, виде стари млин, машине у којима се прерађује брашно и да се упознају са читавим процесом, од чишћења пшенице и добијања брашна до печење хлеба и других пецива. На крају обиласка ученици су уживали у производима који су им послужени.

Аутор: Александра Гојковић

КЊИЖЕВНИ МАСКЕНБАЛ

У децембру 2013. године у ОШ „Коста Ђукић“ одржан је књижевни маскенбал. Учешће су узели ученици од I до VIII разреда.

Прво место освојила је Елеонора Јаредић, ученица III разреда у улози Десанке Максимовић. Ученица је веома успешно дочарала детињство велике песникиње која је умела да се радује. „и када стадо мирно пасе...“. Топло и надахнуто присутнима је пренела љубав песникиње према баки и учитељу, као и према оцу, песмом „Сећање на оца“.

Од детињства Десанке Максимовић протекле су многе године, а сећање на славну песникињу и то давно доба њеног живота још је живо и веома сликовито приказано тог поподнева.

За припремање овог монолога користила сам текст из „Забавника“ издатог 13. V 1988. године. Интересовања и сам изглед ученице охрабрили су ме да јој поверим ову улогу. Елеонора је за свој успех награђена књигом „Приче о селу“ Иве Андрића и бројним честиткама школских другова и наставника.

Аутор: **Марина Благојевић**

ДЕЧЈА КЊИЖЕВНОСТ: ТЕМЕЉ ЕСТЕТСКИХ И МОРАЛНИХ ВРЕДНОСТИ ИЛИ ОБЛИК ЦЕНЗУРЕ?

Читате ли басне? А бајке?

Још док сам била ђак, чинило ми се да ми се из године у годину, са сваким новим годишњим планом, наноси непоправљива неправда која вири са прве странице свеске на линије: списак обавезне лектире.

Уписавши се у гимназију, радовала сам се што ће се та неправда некако поправити, јер ћу сада коначно бити упућена у стварни списак наслова које вреди и треба читати, а велике и стварне књиге ће заменити укоричене дидактичке текстове и моралне поуке које смо у основној школи сматрали лектиром. Вредни мрав, дакле, више никада у мом животу неће осудити свирца на смрт, аждаја нико никада неће на превару отимати срце са скровитог места и неће јој какав мусавко уз помоћ чаролије одсецати главе. Доста је било!

Сада, као библиотекар у основној школи, често се питам шта о овом проблему мисле ученици који свакодневно долазе у библиотеку по школску лектуру или само на чашицу разговора, свеједно. Још више од тога ме занима шта о томе мисле наставници и учитељи, људи који креирају стотине страница школског програма. Поштено говорећи, и своје мишљење о томе бих волела да ставим на папир и заокружим – улазим изгледа у године у којима човеку сопствене мисли нису више онако јасне и повезане као што то бива у детињству.

Завезох се недавно у ову причу на једном часу у библиотеци са ученицима петог разреда, а после часа наставих разговор са двома паметним главама које су о томе још како имале шта да кажу: са Кристином и Софијом Миловановић. На крају нам се тема учинила занимљивом и довољно сложеном да вреди уложити труд и истраживачки рад у њено рашчлањивање. Оне су осмислиле ток и развој разговора, а на мени је било да припремим плакате и позовем заинтересоване на дебату. Одредиле смо и датум: последњи дан марта. Дебатом је требало да заокружимо низ манифестација поводом Дана слободе приступа информацијама.

Поред десетак заинтересованих ученика старијих разреда, у дебати су учествовали и наставници српског језика: Славица Берисавац, Габријела Марић и Марина Станојевић.

Робинсон Крусو, Гуливерова путовања, Хобит и Господар прстенова, данас се сматрају дечјом књижевношћу, иако су првобитно ове књиге биле намењене одраслима. Исто важи и за одређене жанрове фолклорне књижевности, као што су бајке и басне. Већ Ханс Кристијан Андерсен и Оскар Вајлд своје бајке, настале по узору на тада већ класичну збирку браће Грим, намењују деци. Поезијом за децу се најчешће сматрају успаванке и пригодне божићне песме. Најважнију улогу у развоју српске књижевности за децу одиграо је Јован Јовановић Змај својим песмама намењеним деци, али и часописом за децу Невен који је покренуо 1880. године.

Постоје ли и такве књиге за децу које ће са нама израсти?

Тема ове дебате је вредност тих књига. Ученици, учесници дебате, сматрали су вредност поменутих књига неупитном. Један од учесника дебате је, додуше, поменуо стидљиво да су школске лектире често досадне, али тај суд је, чини се, више требало да покаже свест о недостатности сопствене читалачке преданости, него што је претендовао да се наметне као аутономни вредносни суд. Присутни наставници су се сетили да је вредност Змајевог доприноса развоју дечје књижевности (и српске књижевности уопште) довео у питање још и Змајев савременик, Лаза Костић. Углавном је међу присутнима преовладао суд да је вредност предложене школске лектире неупитна, али да, већ и из чињенице да је лектира ђацима често досадна, произилази питање њене стварне примерености узрасту. Сами наставници лека овој ситуацији налазе тако што често замењују старе лектирске наслове новим, било да они припадају легитимној дечјој књижевности, било да је реч о књижевности за одрасле која би тематски и стилски могла бити интересантна њиховим ученицима. Понекад су зато принуђени да саветују ученицима да читају одређене делове интегралног текста или да их упућују на поједине приче из збирки, у недостатку избора намењеног и примереног узрасту. Тако су наставници, у најбољој педагошкој намери, принуђени да преузму улогу добронамерног цензора. Додуше, уместо да баратају забранама, као благо средство цензуре изабирају препоруку. То нас је довело до друге предложене теме за дебату: цензуре.

Постоји ли дечја књига коју би, по вашем мишљењу, требало забранити и зашто?

Цензура, знамо, има неке везе с влашћу, са њеном потребом да контролише она уметничка дела која би својим садржајем или на било који други начин могла да је угрозе. Таква цензура позната је још у антици. Цензура коју школе вековима спроводе над лектиром коју нуде ђацима најпре би се могла окарактерисати као морална. Наставници, међутим, наглашавају да то није сасвим тачно, да су школске лектире, у ствари, поприште на којем добро и зло, често у свом сведеном и недвосмисленом облику, одмеравају своје снаге са извесношћу победе добра.

Ако је дечја књижевност уопште цензурисана, закључујем из ђачких опаски, та цензура, бар што се лектирског избора тиче, није била нарочито темељна. Они би, изгледа, још штошта из градива искључили, а читали би углавном (примерено узрасту) романе намењене тинејџерима и комедије. Да је овај избор искрен, то може потврдити и моја библиотечка статистика.

Наставници сваке године коригују списак лектира, тежећи равноправном односу поучних и забавних садржаја. Ипак, може ли се и даље естетски судити о књижевности посредством ових категорија? Почива ли вредновање дечје књижевности у свим временима на једној непроменљивој естетској парадигми?

Каква би дечја књижевност била да међу њеним ауторима доминирају деца? Судећи по Рембоовим песмама и Дневнику Ане Франк – не баш дечја.

Како дијалог одмиче, све више се намеће потреба за омеђивањем теме, дакле. За ђаке је одговор на питање о опсегу дечје књижевности недвосмислен: дечја је сва књижевност коју им препоручују одрасли на датом узрасту. Али нису све те књиге оригинално биле намењене деци. Заправо, наставници знају, дечја књижевност се свесно ствара, са јасном циљном групом и дидактичком намером, тек у просветитељству.

Велики број књига које данас сматрамо дечјим, оригинално је био намењен другим категоријама читалачке публике. Опет, без обзира на то, откад је света, одрасли су деци заиста препоручивали читање књига, прецизно одређених наслова, са намером да деца стекну одређена знања и да добију моралну поуку. Управо критеријум селекције књижевности за дечје потребе, својеврстан је облик цензуре.

С друге стране, у нашој култури се тек у последње време масовно јављају издања нарочито приређена за децу као скраћена и препричана (дајцест). Она су најчешће намењена почетном читању и не спадају у школску лектуру. У том смислу, поштеђени смо доминантног и најружнијег облика цензуре намењене деци.

Да ли је наша тема добро постављена, има ли стварног основа да се споримо око питања која смо наметнули? Мислим да ће за ову прилику бити довољан податак да у Америци забрањене књиге 21. века доминантно припадају књижевности за децу.

Школски час нуди довољно времена да се у дебати отворе питања и проблеми, али ни из далека толико да би свако од ученика о њима рекао своје или развио мисао и став.

Присутни наставници су се још једном показали као драгоцене саговорници и неуморни истраживачи на овом пољу. Наша школска библиотека спада у ретке чији се лектирски фонд сваке године богати новим савременим и класичним насловима захваљујући њиховом непрекидном трагању за оним књигама које ће дух њихових ђака обликовати у складу са високим естетским и моралним вредностима и које ће им, истовремено, пробудити љубав према књизи и оспособити их за критичко читање и расуђивање. Отворено су говорили о својим критеријумима, схватањима, укусу, педагошким начелима. Верујем да су ученици уживали у овом дружењу и да их је подстакло на размишљање.

Аутор: **Маријана Петровић**, школски библиотекар

КУЛТУРА КАО ЧИНИЛАЦ У УСВАЈАЊУ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

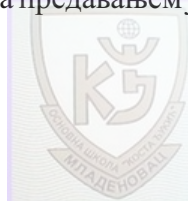
Настава енглеског језика са ученицима основношколског узраста је углавном усменог карактера. Комуникативни приступ настави подразумева да језик који се користи у учионици мора бити употребљен у контексту који одговара интересовању деце. Комуникација у учионици се остварује кроз кратке дијалоге, игре погађања, физичке активности, такмичења у којима наставник учествује као ментор, али и као партнер у игри.

Комуникативне функције су обрађене у осмишљеним контекстима примереним деци тог узраста и увежбавају се извођењем симулираних дијалога, описивањем ситуација у учионици, описивањем слика у уџбеницима итд. Хорска, групна и индивидуална понављања рецитација, песама и кратких дијалога и стална увежбавања су наставне технике које највише одговарају млађем узрасту. Од првог часа деца морају да уче да комуницирају на страном језику, у прво време да одговарају на задате налоге покретом или мимиком, затим да дају кратке одговоре који би касније прерасли у смислене реченице, у трећем и четвртном разреду и у краће приче, а на узрасту од петог до осмог разреда и у комплетне дијалоге и дебате на страном језику. Важно је да се страни језик користи на часу највећи део времена, а матерњи само кад хоћемо да проверимо да ли се разуме страни језик. У трећем, четвртном, а и у каснијим разредима се језичка грађа спирално шири око тема које су обрађиване током претходних година, а вокабулар и тематика се допуњују елементима културе и цивилизације земље чији језик учимо. Ученици се боље упознају са неким знаменитостима Лондона, традиционалним празницима и начинима опхођења у друштву.

Независно од градирања језичког материјала, писац уџбеника заузима став, ако то програм не регулише, када у наставном процесу треба почети са предавањем културе, јер од овог става зависи градирање образаца културе за наставу. Влада мишљење да наставу културе треба почети са почетком језичког курса, јер она помаже утврђивање основних језичких елемената и структура. Са наставом културе се при градирању може ићи поступније у почетку, а технике предавања културе се могу разликовати на предшколском, основношколском, средњошколском и високошколском нивоу.

Међутим, градирање материјала из културе и његова селекција, не могу се вршити независно од градирања језичког материјала. Као што градирање језичког материјала не може да буде извршено тако да се граматика градира независно од лексике, пошто су сви језички елементи повезани, тако исто се и градирање елемената културе мора повезивати са градирањем језичког материјала, јер су језик и култура повезани. Циљ предавања културе је стварање услова за усвајање аутентичног језика. Култура је, у извесном смислу, помоћно средство у настави страних језика. То значи да се води рачуна о томе када ће се, уз које језичке елементе, културе предавати. Лингвистички разлози учења културе намећу симултано предавање културе са предавањем језичких елемената.

Психолошки разлози за градирање културе намећу одређене технике њеног предавања, како би олакшавала учење језика, односно како би одговарале техникама учења језика и по форми и по квантитету времена које се предвиђа. И методолошки разлози нас упућују на одмереност у предавању културе. Ако је циљ предавања културе лакше и потпуније усвајање језика, онда то не значи да време утрошено на прво треба да угрози друго

С обзиром на то да су култура и језик испреплетани и неодвојиви, морамо се потрудити да културне елементе предајемо систематично и интегрисано с осталим аспектима језика. Исто тако, ученике треба увести у оне облике културе који су за њихов узраст и језичко знање најадекватнији, тако да се оствари што потпунија комуникација на страном језику, што је и примарни циљ учења страног језика.

Познавање културе другог народа и разумевање његовог начина живљења и размишљања може да нас наведе да упоредимо своје ставове и размишљања с другачијим системом вредности. Ово упоређивање може као резултат да има релативизацију личних уверења, откривање сопствених предрасуда и заблуда. На овај начин можемо да прихватимо изазов да променимо свој начин размишљања, да померимо своје границе, прихватимо да је свет разнолик и разноврстан и да постоји много начина да се живи, размишља и дела.

Будући да особа која учи страни језик нема развијен аутоматизам да ствара, па чак ни да разуме реченице које су пригодне у одређеном контексту, а често не поседује ни вештину да на правилан начин разуме невербалну комуникацију на страном језику, она то знање мора стећи, односно развити потребне вештине. Зато је упознавање културних и цивилизацијских навика важно и оно утиче на развијање комуникативне компетенције. Ова знања обухватају информације о самој земљи, њеној географији, историји, клими, друштвеном и политичком уређењу, религији, уметности, начину живљења у разним областима свакодневног живота, улогама појединаца у друштву, култури полова, али и контакт с говорницима тог језика, контакт са живим, говорним језиком који се користи у свакодневној комуникацији.

Управо из наведене сврсисходности културе у усвајању енглеског језика ученици наше школе имају прилику да на часовима енглеског језика усвајају елементе културе народа језика који уче као страни кроз различите активности (песме, традиционалне игре, празнике и приче) прилагођене узрасту за који се изводе.

Аутор: Дијана Радовић

Драмске технике у настави енглеског језика – осврт на семинар

Драмске технике које укључују говор тела, варирање брзине и боје гласа и импровизацију, готово да спонтано примењујемо у настави енглеског језика, нарочито у нижим разредима. Стога смо са посебним интересовањем присуствовали семинарима посвећеним истраживању драме и могућностима интегрисања драмских техника у наставу језика.

Прошлогодишњи семинар под називом „*Stage the Age Rage*“ (Music and Drama in ELT) који је водила Јелена Филиповић, а под покровитељством Британског Савета, окупио је наставнике енглеског језика са територије општине Младеновац. Семинар је врло успешно, кроз презентације и радионице, показао позитиван ефекат драме и музике на мотивисање и ангажовање ученика у процесу учења.

У марту ове године, семинар "*Drama in the Young Learner Classroom*" (Драма у раду са децом предшколског и млађег школског узраста) одржан је у пуном амфитеатру Сава Центра у Београду. Наставници и студенти енглеског језика имали су прилике да се упознају са Жан Перет, дивном дамом и инспиративним предавачем. Преданим радом, Жан Перет стекла је тридесетогодишње искуство у области подучавања деце и обуке наставника. Аутор је низа уџбеника енглеског језика за школски и предшколски узраст, између осталог добро познатог уџбеника "*Brilliant*". Осим тога, она је и консултант серије уџбеника "*Our Discovery World*" (ова серија представља и наш одабир за рад у наредном периоду). Након предавања, учесници семинара имали су прилике да погледају два кратка филма "*The Great Men and Women of Serbia*" и "*Capitals*" у извођењу ученика Основне школе "Ђирило и Методије". Ученици су демонстрирали употребу драмских техника користећи језик слободно, спонтано, без напора да говор буде до краја прецизан или граматички тачан. Након филма, отворена је дискусија на тему увођења елемената глуме у наставу језика.

Износећи разлоге за употребу драме, ауторка подсећа на природну потребу детета да се игра и изводи „причу свог живота“. Зато се и укључивање драмских активности у наставу језика намеће као природан и разумљив процес. „*Морамо охрабрити радост и разиграност у учионици... Онда када се језиком играмо, језик постаје део нас*“.

Драма, такође, омогућава детету „сигурно место“ да експериментише, изражава се, искуси нове идеје, размишљања, емоције, открива себе самог. Ауторка упућује на традиционалну причу као на добар и безбедан начин да деца почну да спознају чињеницу да свет није само дивно место за играчке, маму и тату. Доносећи елементе оличења зла, традиционална прича мудро нас уводи у борбу са тешкоћама, значајно помажући у одрастању.

Драмске активности, даље, подстичу групни рад и драгоцене су у развијању социјалних вештина – деца уче како заједно да раде, развијају практичне вештине, сарађују. Уче се вештини комуникације, вербалне и невербалне – вештини која се високо вреднује у животу савременог човека.

Са језичког становишта, важна је чињеница да драма језику доноси контекст – значај контекста још је наглашенији када се зна да је језик без контекста сувопаран и беживотан. Страни језик учимо у учионици, а користимо га ван учионице - зато треба спознати могућности да се нове ситуације доведу у учионицу и узети у обзир драгоценост драмских техника у ту сврху.

Жан подсећа на чињеницу да учимо на различите начине и да сви не могу дати добре резултате у логичком и лексичком учењу. Иако образовни системи и даље инсистирају на овим типовима учења (зато што омогућавају једноставније оцењивање), она наглашава да промене треба да крену управо од наставника, а ове технике могле би им бити незаменљив савезник у променама такве врсте. У драмске активности укључује се „читаво дете“ – његово тело, интелект, чула, емоције, осећања, снови, машта. Такав целовит, свеобухватан приступ има холистички ефекат, а учионица постаје позорница радости и разиграности.

Говорећи о практичној припреми наставника за извођење драмских активности, напомиње да се оне морају брижљиво планирати, као што се брижљиво планирају граматички тестови, на пример. Задаци наставе језика морају се стално имати у виду – шта дете учи и на који начин то ради.

И веома једноставан језик лако може бити подвргнут драматизацији. Ако се, на пример, као језички циљ постави једноставни, кратки дијалог: “*Hellooo... How are youuuu?*“, учење се подстиче употребом драмских ефеката при разговору, руковању, пољупцу. Драмске активности не морају се нужно завршити представом, а могу се реализовати и без реквизита или костима, чак и у условима ограниченог простора и средстава.

Жан је показала како можемо користити различите аспекте било које теме или приче као средство за динамичку, интерактивну наставу. Она полази од традиционалне приче о Црвенкапи у којој учесвују традиционални јунаци (вук, бака, дрвосеча) и мношто других замишљених ликова којима се може оживети чаробна шума (зечеви, дрвеће, цвеће, виле, цинови, гусари). Варирањем боје и брзине гласа и начина кретања ликовима се дају различите особености. Играјући се различитим ситуацијама, карактерима, осећањима, исти фонд речи и фразе је могуће вежбати више пута (подсетимо на значај понављања у учењу језика), одржавајући при том завидан ниво дечјег интересовања и пажње.

Семинар нас је својим садржајем подсетио на чињеницу да дете учи и изражава се целокупним својим бићем и да тај процес треба да буде праћен личним доживљајем радости и постигнућа. Уверили смо се, такође, да се најбољи ресурси за такво учење налазе управо у детету и наставнику и њиховој успешној интеракцији.

Силвана Станимировић, наставник енглеског језика

УСПЕШНИ УЧЕНИЦИ

ЛАРА БАЈКИЋ : ЛЕКЦИЈЕ ИЗ ДЕТИЊСТВА

Као кроз маглу сећам се догађаја из детињства, али један је остао дубоко урезан у мом сећању: полазак у први разред. Као да сам јуче први пут стајала пред великим белим школским вратима. Упознала сам се са другарима веома брзо, а учитељицу Ђурђину сам заволела већ првог часа.

У школи сам се увек добро осећала, али на распусту ми није недостајало учење већ другари. Сваки мали одмор бих могла да представим као причу, а свака је била подједнако забавна. Од првог до четвртог разреда, учитељица се трудила да нам све знање пренесе на забаван начин, захвална сам јој на томе.

Сећам се и свог првог такмичења, трећи разред, школско такмичење из математике, ја – прво место. Била сам срећна. Чекало ме је општинско такмичење, а моја учитељица и ја смо вежбале и вежбале. Сав труд се исплатио. Поново прво место. Од тада сам се сваке године такмичила из математике. У старијим разредима у томе ми је помагао наставник математике који ми је истовремено био и разредни старешина – увек расположен за вежбање. Мој таленат за физику је у шестом разреду открила наставница Снежана. Уз њу сам лако савладала задатке на општинском и градском и пласирала се на републичко такмичење. И гле – треће место! Кад се само сетим какву сам трему имала пред улазак у школу у Трстенику, где сам радила тај тест.

То треће место било је моје највеће достигнуће до тада, а уједно и моја најдража награда. У седмом разреду смо добили новог наставника физике, Зорана, који је заједно са наставницом Снежаном заслужио за моје успехе на такмичењима из физике у седмом и осмом разреду.

Једна од омиљених реченица ми је: «Није знање знање знати, већ је знање знање дати.» Трудим се да будем у складу са њом. Волим да помажем другима у учењу, нарочито кад је реч о природним наукама. Волим своју школу и увек ћу је се радо сећати. У њој су скоро сви имали разумевања за мене и моје потребе.

Знање које сам ту стекла биће ми корисно за даље напредовање у образовању, али помоћи ће ми у животу и све лекције о другарству, поштењу, доброты и праштању које сам учила међу својим друговима.

Аутор: Лара Бајкић

МАРКО РАКИЋ: НЕКИ НОВИ НАРАШТАЈ ВРЕДАН ДИВЉЕЊА

Кажу да се будући "велики људи" препознају још у раној младости. Они поседују урођену скромност, пажљиво слушају, паметно питају, мирно одговарају и увек имају шта да кажу и покажу. Спектар њихових интересовања разноврснији је од дугиних боја.

Све ове особине и многе ненаведене препознајем код МАРКА РАКИЋА, ученика одељења VII2.

Поставио ми је овог пута тежак задатак, а поуздано знам да их није увек лако решити, па ипак прихватам изазов.

Тешко је навести све оно због чега је Марко заслужио да му посветим ове редове. Изузетне резултате постиже у свему оном чега се лати, а интересује га све. У њему се крије права ренесансна личност. Осврнућу се овде само на оне последње успехе.

Ове године, Марко је представљао школу на Републичким такмичењима из хемије и биологије.

Уз помоћ предметне наставнице, Драженке Вујаковић, која му је помогла око избора теме и пружила му смернице за рад, одлучио се за истраживачки рад на тему Доказивање и одређивање витамина Це у воћним соковима.

Поред знања, колико је воље, жеље и труда у овај подухват уложио, сведочи сам Марко. Скромно и једноставно, како он то само уме, објаснио је мени, својој наставници српског језика, искрено, лаику за хемијске процесе, начин на који се рађао његов истраживачки рад.

„Најпре сам пошао од идеје проистекле из размишљања о томе како замишљам свој будући рад. Знао сам да мора бити тежак и специфичан, али надам се креативан.

Потом сам приступио извођењу експеримента – у немогућим условима и без адекватног прибора за рад (моја другарица и асистенткиња у "лабараторији", Гордана Адамовић и ја нисмо имали чак ни бирету, па смо капали прецизно директно из бочице повидон јода).

Рад ми у почетку не успева, али се не предајем. Упорно трагам за начином на који ћу извести експеримент и налазим га после неколико дана. Никада не одустајте од својих замисли и када вам се њихова реализација учини немогућом. Решење чека на вас.

Приступио сам у следећој фази практичном раду. Испитивао сам узорке уз стално понављање мерења. Оно је морало бити прецизно, а услови титрирања су били лоши. Ипак, после четири дана, сви резултати су били спремни.

Требало је још само рад записати, представити га графички и у њему изнети и неке нове идеје, које су се у међувремену наметнуле.

После овога, рад је био спреман за трећу фазу, тј. за његову одбрану пред комисијом.

Стајао сам пред њиховим строгим лицима, али нисам био уплашен. Одмах сам приметио да се везују за грешке настале услед лоших услова у лабараторији. Међутим, успео сам да им одговорим на сва постављена питања. На тесту знања сам освојио 63 од 70 поена, а на одбрани 28 од 30. Сакупио сам дакле 91 поен и поделио прво место са још једним учеником. Ипак смо на крају, према броју бодова, ранжирани на друго место.

Нисам незадовољан и не мислим да сам постигао немогуће. Треба само себи поставити јасан циљ и упорно радити на његовом остваривању, а то може свако.”

Овако Марко образложи свој научни рад, а мене постидеше његове речи, јер ми сад његов подухват постаде још вреднији.

Наставница хемије сматра да Марку на ентузијазму могу позавидети и многи озбиљни научници и истраживачи.

Он је и по много чему другом несвакидашње дете. Скренула је пажњу још и на необичну свест и савест коју поседује овај дечак. Оне су га у једном тренутку чак довеле и до моралне дилеме да ли треба да се пред Ускрс причести – дете које ће својим заслуженим пласманом потиснути са листе неко друго дете.

Ми, који мислимо да познајемо дечје душе, проверимо најпре у својима да ли бисмо дошли у недоумицу у коју је себе довео Марко.

Његов гест нам је показао да је најважније остати човек и када си на врху било какве листе у животу и када се нађеш на њеном дну, али и када те на њој уопште нема.

Марко, хвала ти на овој лекцији.

Аутор: **Славица Берисавац**

МАРИЈА МАРКОВИЋ

Марија је добра особа. Она зна када треба да ћути, а када да говори. Када почне да прича, не можеш је зауставити. Она има леп глас и када је слушаш, осећаш да је неки анђео поред тебе.

Када сам поред ње, осећам се сигурно и вољено. Највише ми се допада њена искреност у односу са другим људима. Не воли да оговара никог, али не трпи ни да њу неко оговара.

Маја је поштена особа. Она све ради поштено и са пуно снаге и воље. Воли школу, воли да ради, да чита, гледа телевизију, а понајвише - да учи.

Она је одличан ђак са свим петицама. Дневно проведе неколико сати над књигом, али не што мора, већ што воли.

Увек је ту када ми треба помоћ. Кад нешто тражим од ње, она ми помогне, а ако је то потребно - и објасни. Она не уме да каже „не“. Она ми је велика подршка. Своје знање шири и на остале, а тако помаже и себи.

Маја је добра у природним наукама. У седмом разреду је освојила 3. место на општинском такмичењу из хемије. У осмом разреду је освојила 2. место на градском такмичењу из биологије и иде на републичко.

На такмичење из хемије је ишла са циљем да види задатке и сасвим случајно је стигла на општинско, мада се није надала томе. Биологију много више воли, па се трудила да освоји што бољи резултат и спрема се за републичко такмичење.

Она је добра и у осталим предметима. Лепо црта и очаравајуће пише саставе. У свој рад улаже много труда и тај труд јој се исплати.

Када ми она нешто објашњава, ја то одлично разумем. Када ме преслишава, поновим оно што ми је рекла, од речи до речи. Имам утисак као да се њено знање ушуњало у мој мозак и ту остало.

Поштујем је и волим. Не знам шта бих радила да ње нема. Она је моја једина сестра. Без ње не бих могла да радим задатке из математике.

Аутор: **Мирјана Марковић**

HIPPO - ИНТЕРНАЦИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

GLOBAL INPUT – LCCI IQ за Балкан организовало је Друго међународно такмичење из енглеског језика HIPPO 2014.

Такмичење је било отворено за све ученике између 10 и 19 година из школа у Босни и Херцеговини, Бугарској, Хрватској, Македонији, Црној Гори, Словенији и Србији. Ученици који су желели да учествују у такмичењу морали су се пријавити путем најближег регистрираног LCCI центра у једној од поменутих земаља.

Удружење „Global Hippo“ (Global Hippo Association) је добровољно, невладино и непрофитно удружење основано ради унапређивања језичке свести, едукације деце и младих о значају учења страних језика, организовања активности на едукацији предавача, као и организације такмичења из области страних језика.

GLOBAL INPUT је непрофитабилна организација која се од 2001. године успешно бави пружањем услуга обуке предавача. Њене главне активности су:

1. LCCIEB сертификат за енглески језик;
2. Дизајнирање курсева за специјализоване области енглеског језика;
3. Организовање професионалне обуке за предаваче у сарадњи са јавним удружењима;
4. Организовање стажа за студенте за рад и студије у Европи.

Ученици наше школе су имали прилику да ове године по први пут учествују на једном овако престижном такмичењу. LCCI центар у нашем граду био је у ОШ “Свети Сава“, где је само такмичење и одржано 15. марта 2014. Шест ученика наше школе се пријавило за ово такмичење и то: Гогић Вељко - ученик седмог разреда, Димић Матеја - ученик шестог разреда, Нинковић Владимир - ученик петог разреда, Нешић Вељко, Вучић Стефан и Јанковић Дејан - ученици четвртог разреда. Оно што је највише привукло ученике наше школе да се пријаве за ово такмичење јесте другачији тест провере знања. За разлику од уобичајних тестова, где је углавном у највећем проценту теста заступљена граматика, овде су тестиране три јако битне вештине у учењу и савладавању језика и то: reading and comprehension (читање и разумевање), listening and comprehension (слушање и разумевање) и writing (писање). Ученици су били изузетно мотивисани за рад и показали су јако лепе и запажене резултате, а најбољи међу ућеницима наше школе био је Матеја Димић са освојених 58 бодова од могућих 60. Са нестрпљењем очекујемо и следеће такмичење и надамо се још бољим резултатима.

Аутор: Дијана Радовић

У нашој школи има много наставника и сви се разликују један од других. Многи од њих су нови, па их још нисмо добро упознали. Издвојила бих наставнице математике, српског и наставника ликовног, али ми је наставница биологије Драженка, мој одељењски старешина, најдража.

Ја и иначе волим биологију, па је то можда један од разлога.

Она се на сваком часу труди да нас на најлакши начин научи и објасни нам теже делове у лекцијама. Све похвале и критике делимо са њом. Заједно коментаришемо оцене, напредовања, али и падове. Са нашом разредном смо увек опуштени, весели, ведри, насмејани. Она нам даје савете, критикује нас и храбри како би постигли бољи успех.

У нашем односу са њом није реч само о успеху и оценама већ и о одржавању складног односа између нас, другова и другарица.

За мене је моја разредна најбоља наставница јер држи свој разред на окупу као једну породицу, зато је волим и поштујем.

Јелена Деспотовић VI 5

Зачуђујуће је колико човек показује своју личност делећи своје знање са другима. Можда је баш то разлог због којег ученици толико добро познају наставнике.

Наилазимо на наставницу која се у неким ситуацијама понаша веома строго, а у неким блаже него што је потребно. Наилазимо на наставницу историје Данијелу Тоскић. Иако се много разликује од савршеног наставника, гледано из дечјег угла, број ученика који је не воли је занемарљив. Можда јој је највећа предност у односу на друге наставнике што разуме децу. Уме ствари да сагледа из ученичког угла. Толико добро може да се нађе у позицији ученика да је осмислила читав режим по којем ће ученици одговарати. Узевши у обзир огромну пажњу коју захтева, на часу се такав режим показао савршеним. Не само да ученици науче лекцију на часу, већ и занимљиве детаље које дода у току приче. Већина лекција је научена, јер ученици не гледају на лекцију само као на нешто што треба упамтити, већ и као на забавну епизоду популарне серије. Чудно је да та серија заинтересује и оне које историја не занима. То је показатељ да она није само наставник, већ и сјајан педагог. Неки ученици имају огромну трему пред наставником. Код наставнице Данијеле је изузетак. Код ње нико нема трему. Зна да извуче максимум из ученика тражећи од њих да препричају лекцију. Уколико није задовољна, сама ће асоцирати ученике тако да их наведе на правилно размишљање. Знање које ученици стекну је дуготрајно, а то ће можда преусмерити ток нечијег живота.

Однос који ученици имају са наставницом Данијелом је веома пријатељски, што најбоље показује следећи пример. Новог ученика је једном приликом упитала: „А сада најважније! Да ли си се заљубио?“ Такав однос наставника и ученика нисам нигде видео, осим код ње.

Чудан је начин на који подстиче ученике да раде. Најпре ће их оштро критиковати, објаснити шта јој смета у њиховом одговарању и скренуће пажњу на то шта би трбало да поправе. Већина ученика послуша њен савет, након чега их награди бољом оценом. Занимљиво је да ученици послушају њене савете, док сличне савете других наставника једноставно игноришу. Вероватно је разлог за то пријатељски однос и велики ентузијазам који наставница улаже како би инспирисала и мотивисала ученике.

На претходно наведеним адутима позавидело би јој много колега. Поставља се питање – како јој то успева. Мислим да ће то бити нерешива мистерија не некакве технике, већ њене личности. Можда је и боље да не буде откривена. Разлика чини занимљивијим, разлика чини посебним...

Марко Ракић, VII2

НАШИ РАДОВИ

У животу човек ретко има прилику да сретне особу која му за веома кратко време постане драга.

Свет је пун различитих особа. Постоје особе које су вам посебно драге и особе које су вам мање драге. Мени посебно драга особа је мој наставник енглеског језика Милорад. Толико је ствари које код њега волим да не знам одакле да почнем. Он је висок и веома посвећен свом послу. Учи нас и објашњава нам најбоље што може. Препун је стрпљења, воли да се шали, али исто тако и да се наљути кад га не слушамо. Гледајући њега и његову пожртвованост да нам пренесе своје знање, све више се трудим да вредно учим. Често размишљам о њему. Причам са својом мамом како ми се допада његов приступ и опхођење према деци. Зато и ја желим да будем наставница, али историје, и да ме ђаци воле и диве ми се као и њему.

Имам много драгих наставника, али верујте ми да је наставник Милорад мој омиљени наставник, то јест THE BEST!

Анастасија Милић, V2

Од свих наставника издаваја се наставница српског језика, Славица Берисавац, која ми је и разредни старешина.

Посебна је. Својом појавом плени, а ведрином осваја наша срца. На њеном бледом лицу увек је осмех. Ведро је и добра.

Много брине о нама. Разуме све наше несташлуке, а неспоразуме решава кроз шалу. Грди бираним речима, без вике. Смирено изговара и казну и обично је зачини шалом.

Праведна је, искрена и доследна. Уживам на њеним часовима који пролете као трен. Искрена је и несебична. Њој, као мајци, смем да поверим све своје тајне.

Волим је зато што је једноставна, а тако узвишена, скромна, а ипак достојанствена. Она је за мене обожавана и посебна, драга особа.

Једно време, због болести, није била са нама. Тешко је описати празнину која је настала у мени. Рекла нам је да ће поново бити одсутна због контрола. Верујем да је оздравила јер то заслужује због своје добротe и љубави коју нам несебично пружа.

Моја разредна је божанствена, јединствена и непоновљива. Зато је волим и дивим јој се.

Исидора Грујић, VII1

ОМИЉЕНИ НАСТАВНИК

У октобру је, поводом 5. Октобра, Светског дана наставника, ОШ „Коста Ђукић“ расписала литерарни и ликовни конкурс на тему „Мој омиљени наставник“. Аутори најуспелијих радова су награђени књигама у јануару, приликом прославе школске славе.

Ево како изгледа њихов избор из наставничког већа.

Јана Миливојевић

Невена Терзић

Марко Марјановић

Основна је школа, виши су разреди,
наставници предмета сви су различити.
Много је предмета, много предавача,
па за појединце омиљеност јача.
Ко је од њих бољи, ко је опаснији,
ко је страшнији, а ко пристраснији.
Слична су размишљања код деце у школи,
да ли ме прогања или не воли.
Српски и књижевност морамо сви знати,
наставница Габријела у томе нас прати.
Физичко је предмет кога обожавам,
наставницу Виолету међу прве стављам.
Физика и хемија много су ми тешки,
може да се научи само кад се реши.
Има један предмет, наставница мила,
двојку сам добила, нисам научила.
Због једне оцене мишљење не мењам,
оцену да поправим морам да се спремам.
Тешко је одвојити и казати име,
сви су омиљени и мирим се тиме.

Марија Царичић, VIIЗ

РЕЧНИК ЛОКАЛИЗМА

У МОМ СЕЛУ СЕ КАЖЕ...

С времена на време нас лингвисти узнемире чињеницом да на сваких 14 дана нестане по један језик, најчешће незаписан, тако што умре његов последњи говорник. Ђацима та чињеница, природно, лакше пада него научницима – радују се срећном обрту који је задесио неке њихове другаре (деца су алтруисти, себичност се учи) тамо негде у далеком свету: нема више часова матерњег језика – то им добро звучи.

Ипак, треба се осврнути. Са језиком нестаје једна култура, поглед на свет, моралне норме, вредности, обичаји.

Језици нестају из различитих разлога и то се не збива само на далеким меридијанима. Језик који познајемо умире ту, пред нама, у нашој кући или суседству, са нашим бакама, потиснут књижевним језиком, нормом, савременим речником. Тај језик који неприметно копни заправо је наш истински матерњи језик, језик који смо најпре научили од својих старих.

Секција младих библиотекара ОШ „Коста Ђукић“ обележила је 21. фебруар, Међународни дан матерњег језика, тако што су чланови секције посетили своје баке, комшије, рођаке и питали их за значење оних речи које су чули, а нису успели да их пронађу у Речнику српског језика који имамо у школској библиотеци.

Ево нашег речника, малог доприноса бесмртности.

вузле, -ета с новорођено младунче, прасе
гица, -е ж пањ на којем се секу дрва
двоцирати се, двоцирам се, несвр. пренемагати се
дрекати, дречем, несвр. плакати (односите на мало дете, бебу)
ђуда, -е, ж гуњ, кожух, јакна
зепа, -е, ж патофна
каленица, -е, ж чинија
клопатар, -а, м клепетуша, звоно на овну предводнику
корен, -а, м клип: ~ кукуруза
котобањ, -а, м корпа
куде прил. куда
кудити се, кудим се, несвр. жалити се на нешто, критиковати нешто, налазити мане нечему: ~ на свекрву
мајкати, мајкам, свр. умрети, угинути
менђуша, -е, ж минђуша, наушница
понеделник, -а, м понедељак, први дан у седмици
причипити, причипим, свр. причепити, згњечити, прикљештити
рекла, -е, ж туника, горња хаљина
ренгеле, -а, с рентген
сикира, -е, ж секира
сикирација, -е, ж брига
туна прил. ту, овде
уторник, -а, м уторак, други дан у седмици
цурула, -е, ж гумена плитка обућа са затвореним прстима и петом
цвањкати, цвањкам, несвр. приговарати, звоцати
цвракати, цвракам, несвр. цакати, ћаскати

ЗАБАВНА МАТЕМАТИКА

Наставнике математике бије глас да су сувише озбиљни и да се никад не забављају. То, наравно, није тачно. Ево неколико задатака за свачији укус, који ће убедљиво демантовати претходну тврдњу.

Задатак за спортисте:

Када је бициклиста прешао две трећине пута, пукла му је гума на точку. Преостали део пута прешао је пешице утрошивши двапут више времена него возећи се бициклом. Колки се пута брже кретао бициклом него пешице?

Задатак за маме:

Сину је 9 година, а оцу је 35. Када ће отац бити три пута старији од сина?

Задатак за одељењске старешине:

На колико се начина могу разместити 6 ученика на: а) 9 причвршћених столица; б) 4 причвршћене столице?

Задатак за Деда Мраза:

Колико има троцифрених бројева са различитим цифрама, ако су све цифре различите од нуле?

Задатак за љубитеље животиња:

Миш је удаљен од свог склоништа 20 корака. Мачка је удаљена од миша 5 скокова. Док мачка једанпут скочи, миш начини 3 корака, али је један скок мачке велик као 10 мишевих корака. Да ли ће мачка ухватити миша?

Задатак за тате:

За свеску је плаћено 100 динара и још трећину цене свеске. Колика је цена свеске?

Задатак за домаћу лектуру у случају проблема са Интернетом:

Када је ученик прочитао половину књиге и још 20 страна остало му је да прочита још трећину књиге. Колко је имала страна имала књига?

Задатак за оне који летњи распуст проводе код баке у Дубони:

На колико се начина од 6 јабука могу узети 2 јабуке?

Задатак за плажу:

У чаши, балону и канти налазе се: лимунада, млеко и вода (у сваком суду по једна течност).

У канти није лимунада, а ни млеко. У чаши није лимунада. Која се течност налази у ком суду?

Аутор: **Невена Ђурђевић**

РЕШЕЊА ИЗ РУБРИКЕ ЗАБАВНА МАТЕМАТИКА

Решење задатка за Спортисте : Бициклиста је прешао пешице трећину пута, тј. двапут мање него бициклом, а утрошио је двапут више времена. Према томе , возио је 4 пута брже него што је ишао пешице

Решење задатка за Маме : Разлика између година и оца и сина остаје стална. Када син буде имао 13 година

Решење задатка за Одељенске Старешине : а)84 б)15

Решење задатка за Деда Мраза : 504 троцифених бројева

Решење задатка за Љубитеље Животиња : Миш ће умаћи мачки за један корак

Решење задатка за Тате: 150 динара

Решење задатка за домаћу лектуру у случају проблема са Интернетом : 120 страна

Решење задатка за оне који летњи распуст проводе код баке у Дубони : 15 начина

Решење задатка за плажу : У чаши је млеко, у балону је лимунада, а у канти је вода. Живели!

САДРЖАЈ :

КУЛТУРНОИСТОРИЈСКИ СПОМЕНИЦИ У НАШЕМ КРАЈУ	1
ПРИРЕДБА ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ЖЕНА	4
ПОСЕТА УЧЕНИКА 4. РАЗРЕДА ПРЕДУЗЕЋУ А.Д. МАКОВИЦА	5
КЊИЖЕВНИ МАСКЕНБАЛ	6
ДЕЧЈА КЊИЖЕВНОСТ : ТЕМЕЉ СВЕТСКИХ И МОРАЛНИХ ВРЕДНОСТИ ИЛИ ОБЛИК ЦЕНЗУРЕ	7
КУЛТУРА КАО ЧИНИЛАЦ У УСВАЈАЊУ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА	10
ДРАМСКЕ ТЕХНИКЕ У НАСТАВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА - ОСВРТ НА СЕМИНАР	12
УСПЕШНИ УЧЕНИЦИ	13
ВАШИ РАДОВИ	20
РЕЧНИК ЛОКАЛИЗМА	24
ЗАБАВНА МАТЕМАТИКА	25
РЕШЕЊА ИЗ РУБРИКЕ ЗАБАВНА МАТЕМАТИКА	26

